

El llenguatge

Com trist

Un dels significats de l'adverbi com equival a «de la mateixa manera que». Ens en servim, per tant, per a indicar que dues coses que són essencialment diferents presenten una característica o particularitat idèntica o que aquella qualitat que atribuïm a algú o a alguna cosa és solament aparent o suposada. Diem, així, Es llest com una mostela d'aalgú que no pertany pas a la família dels mustèl·lids, o bé S'estimen com germans de dos individus que no ho són.

Una tendència del llenguatge actual consisteix a abusar d'aquest com que hom anteposa a tota mena d'expressions adjectives i adverbials tant si es tracta d'indicar una aparença com una realitat. Però deixant de banda que sovint produeix un efecte grotesc —i aquest és un aspecte que ja hem comentat en una ocasió anterior— creiem que convé insistir sobre aquest fet perquè amb el recte ús d'aquest com marquem una distinció que el seu ús indegut elimina. Efectivament, és ben clara la diferència entre Estava mort i Estava com mort o bé entre Caminava a les palpentes i Caminava com a les palpentes.

En les primeres oracions —de cada sèrie— s'expressa una realitat i en les altres una aparença o potser, també, una suposició. Oracions com «El cel era com blau» o «El gos corria com molt» són, simplement, absurdes. Però dir Estava com mort en lloc de Estava mort ja representa un lamentable canvi de sentit. Sempre hi pot haver, és clar, casos dubtosos o intermedis, en oracions com Semblava com trist o Se'l veia com amargat: es podria potser sostenir que els verbs en aquets casos ja expressen la idea d'aparença o suposició. Però aquí sí que ja no voldríem filar tan prim.

D'altra banda, el recte ús de com en el sentit que comentem té moltes possibilitats, ja que també pot precedir altres elements gramaticals, ultra els que hem indicat: Feia un so com de flauta Ho veiem com a través d'un forat Queia com lliscant per un tobogan.

Albert Jane